

រឿងសុភាទន្សាយ

ភាគទី៣ ភាគបញ្ចប់

... និយាយពីទន្សាយការរួចអំពីអន្ទាក់តាចាស់នោះហើយបោលទៅពួននឹងគុម្ពរពាក់មួយ។ ពេលនោះមានខ្លាវាមួយមកឃើញទន្សាយពួននៅគុម្ពរពាក់នោះ វាលបចង់ខាំទន្សាយស៊ី។ ឯទន្សាយដឹងថាខ្លាលបចង់ខាំស៊ីខ្លួន ហើយធ្វើជាគ្រហែមថា “អើម! អញស៊ីដំប្រាំមិនស្តាំមាត់ស៊ីត្រប់ខារតែមួយស្តាំបំពង់កដល់ម៉្លេះ? ធ្វើម៉េចបានថ្លើមខ្លាមកស៊ីសោះវាស្តាំបំពង់ក?” ខ្លាពួនទន្សាយថាដូច្នោះ ក៏គិតខ្លាចមិនហ៊ានខាំ ហើយទៅបបួលស្វា លុះទៅជួបនឹងស្វាហើយនិយាយប្រាប់ស្វាថា “អាសត្វអីតូចមួយវាថាស៊ីដំប្រាំមិនស្តាំមាត់ វាស៊ីត្រប់ខារតែមួយស្តាំកណាស់ ធ្វើម៉េចនឹងបានថ្លើមខ្លាស៊ីកុំឲ្យស្តាំរក ខ្ញុំពួនដូច្នោះខ្ញុំខ្លាចណាស់។” ស្វាពួននិយាយប្រាប់ក៏សួរទៅវិញថា “សត្វនោះប៉ុណ្ណារូបវាដូចម្តេច?” ខ្លាប្រាប់ទៅថា “សត្វនោះតូចប៉ុនកដៃហើយមានស្លឹកត្រចៀកវែង កន្ទុយខ្លី។” ស្វាឆ្លើយថា “ឱ! នេះហោសត្វទន្សាយអានេះ វាជំហរណាស់បងឯងកុំខ្លាចវា។” ខ្លាពួនស្វាថាដូច្នោះថា “ទេ! បងស្វាខ្ញុំឃើញកំទេចក្អកដែលវាស៊ីដំប្រាំសល់នៅនោះ មានពាសពេញប្របខ្លួនវា។” ឯស្វាថា “ទេមិនមែនទេបងខ្លាឯងទៅនឹងខ្ញុំ ជួនបងឯងទៅមើលឲ្យច្បាស់មែនទែន។” ឯខ្លាប្រកែកថា “ឱបងឯងឆោតអីម៉្លេះ បើបងមិនជឿខ្ញុំបងឯងយកវល្លិមកចងចង្កេះគ្នាឲ្យជាប់ទាំងពីរនាក់ហើយសឹមទៅ។” ខ្លាពួនស្វាដូច្នោះក៏បោចវល្លិមកចងចង្កេះទាំងពីរនាក់ជាប់ហើយបបួលគ្នាដើរទៅ។ ឯទន្សាយកាលដែលឃើញខ្លាទៅវិញក៏ទៅអង្គុយលើដំបូកៗប្របទីនោះ។ លុះទន្សាយក្រឡេកមើលទៅ ឃើញខ្លានិងស្វាចងចង្កេះជាប់គ្នាហើយដើរចូលមកដូច្នោះ ក៏អើតឡើងគ្រហែមថា “អើមៗ! អាស្វាអញក្រញាំជំពាក់បំណុលអញ២-៣ឆ្នាំយកអាខ្លាកញាស់សំគមមួយឲ្យអញ” ខ្លាពួនទន្សាយថាស្វាយកខ្លួនមកផាត់បំណុលឲ្យវាដូច្នោះ ក៏ភ័យណាស់ស្ទុះបោលដូចគេកន្ទ្រាក់ ស្វាដួលផ្តាប់ផ្តាហាមាត់នឹងស្លឹកមិនរួច ខ្លាប្រឹងតែបោលដូចគេបោកស្វាទៅលើជង្គត់ឈើស្លាប់មាត់ស្មៅ ហើយខ្លាបោលទៅឆ្ងាយបែរមើលមកក្រោយឃើញមាត់ស្វាស្មៅដូច្នោះ គិតស្មានថាជាស្វាសើចក៏ខំប្រឹងកន្ទ្រាក់ទាញខ្សែចំណងផ្តាច់ចេញអំពីចង្កេះ ហើយបោលតែម្នាក់ឯងទៅ។ ឯទន្សាយ

អត្ថបទរឿងនិទាន៖ សុភាទន្សាយ

លុះដល់ព្រលប់យប់ងងឹតគិតចង់ស៊ីស្រូវសំណាបល្អាស់ខ្លី ហើយទៅជិតស្រុកគេឃើញ
 សំណាបលាស់ខៀវខ្លី ស្ទុះលោតចូលទៅស៊ីស្រូវសំណាប ហើយចូលពួនក្នុងព្រៃវិញ។ ព្រឹក
 ឡើងម្ចាស់សំណាបមកឃើញស្នាមទន្សាយស៊ីសំណាបខូចអស់ ម្ចាស់សំណាបខឹងណាស់
 គិតធ្វើអន្ទាក់ដាក់តាមគន្លងផ្លូវ ដែលទន្សាយចូលទៅស៊ីសំណាបនោះ។ លុះយប់ទន្សាយ
 ចេញមករកស៊ីសំណាបទៀត ក៏ត្រូវអន្ទាក់ដែលដាក់នោះ។ ទន្សាយជាប់អន្ទាក់ហើយភ័យ
 ណាស់ មិនដឹងគិតទៅអង្វរអ្នកឯណាមកជួយដោះ ហើយគិតធ្វើពុតជាងាប់រឹងស្លូក។ លុះ
 ព្រឹកឡើងម្ចាស់ទន្ទាក់ភ្ញាក់ពីព្រលឹមក្រោកជាប្រញាប់រៀបខ្លួនប្រាណដើរទៅមើលអន្ទាក់
 ឃើញទន្សាយជាប់អន្ទាក់ជាប់រឹងស្លូក។ ម្ចាស់អន្ទាក់អរណាស់ ចូលទៅដោះទន្សាយនោះ
 ហើយរៀបដាក់អន្ទាក់នោះទៅវិញ។ ទន្សាយដឹងថាគេដាក់ខ្លួនទៅដីហើយ ក៏ស្ទុះចូលទៅក្នុង
 ព្រៃបាត់ទៅ។ ម្ចាស់អន្ទាក់ស្រាប់តែភ្ញាក់ខ្លួន មើលទៅឃើញទន្សាយបោលទៅក្នុងព្រៃហើយ
 ក្រោកឡើងគិតទ្រង់ថា “ឌីវាចោរទន្សាយពុតខូចណាស់ទេតើ អញស្មានថាវាជាប់ ឥឡូវវា
 បោលទៅព្រៃព្រងើយ អើអត់ឲ្យម្តង ថ្ងៃក្រោយគង់តែវាក្លាចត្រចៀកមកត្រូវអន្ទាក់អញទៀត
 មិនខានទេ”។ លុះដល់ពីរបីថ្ងៃ ទន្សាយនឹងឃើញចង់ស៊ីស្រូវសំណាបទៀត ហើយបោលចូល
 ទៅក្នុងស្រែភ្លេចគិតពីអន្ទាក់នោះអាស្រ័យតែនឹកចង់ស៊ីសំណាបក៏ទៅជាប់អន្ទាក់នោះទៀត។
 ទន្សាយលុះជាប់អន្ទាក់ហើយ ភិតភ័យណាស់ មិនដឹងបើនឹងគិតធ្វើដូចម្តេចឲ្យរួច ទាល់
 ប្រាជ្ញាធ្វើមុខស្រមេះៗ។ លុះព្រឹកឡើងម្ចាស់អន្ទាក់មកឃើញទន្សាយជាប់អន្ទាក់អរណាស់
 ស្ទុះម្នីម្នា ចូលទៅដោះទន្សាយចេញពីអន្ទាក់ហើយថា “ឯងធ្លាប់តែមានពុតជាងាប់ម្តងនេះ
 ឯង ធ្វើដូចម្តេចក៏អញមិនលែងឯងទៀត អញទុកគ្រាន់តែនឹងមើលមុខឯងត្បិតឯងមានពុត
 ចេះធ្វើជាប់” ហើយយកទន្សាយទៅផ្ទះ។ លុះដល់ផ្ទះហើយក៏យកអង្រ្តតក្រុងទន្សាយជាប់។
 ជួនជាព្រឹកនោះ អ្នកនោះមានត្រីវីសមួយយកមកប្រោសទុកក្នុងថ្នាំងដាក់ប្របត្តានឹងទន្សាយ
 ហើយនឹកភ្នកឡើងថា “លោកសង្ឃនៅវត្តចេះចាប់យាមពូកែទាយតុតណាស់ បើដូច្នោះអញ
 នឹងទៅល្បួងឲ្យយកចាប់យាម មើលជាតុតមែន ឬដូចម្តេច?” ហើយអ្នកនោះផ្តាំប្រពន្ធថា
 “ឯងមើលទន្សាយនឹងត្រីផងក្រែងវារួច” ហើយដើរចូលទៅក្នុងវត្ត ឡើងទៅលើកុដិក្រាប
 ថ្វាយបង្គំលោក ពិតពុទ្ធដីកាថា “ខ្ញុំព្រះករុណាព្រលឹងថា លោកគ្រូចេះចាប់យាមតុតណាស់។
 ឯលោកមានពុទ្ធដីកាថា ចេះតែតុតមិនតុតមិនហ៊ានអួតទេ។ អ្នកនោះឆ្លើយឡើងថា “សូម

អត្ថបទរឿងនិទាន៖ សុភាទន្សាយ

ទានមេត្តាប្រោស ទាញឲ្យខ្ញុំករុណាបន្តិច តើក្នុងវេលាព្រឹកនេះឯង និងមានលាក់អ្វី ទទួលទាន?" លោកនោះឆ្លើយថា "ទេអាចក្តីមិនហ៊ានទាយទេ"។ អ្នកនោះថា "សូមទានមេត្តា ប្រោស ទាយឲ្យទានបន្តិច ខ្ញុំព្រះករុណាចង់ដឹងនឹងបានអ្វីទទួលទានក្នុងវេលាព្រឹកនេះ"។ លោកសង្ឃរាជឆ្លើយឡើងថា "ទេក្រែងញោមអន់ចិត្ត"។ អ្នកនោះគិតក្នុងចិត្តថា "បើលោក នេះទាយត្រូវអញឲ្យសាច់ទន្សាយ និងត្រីវស្សាន បើលោកទាយមិនត្រូវអញមិនឲ្យឆាន់ សោះអញស៊ីតែពីរនាក់ប្រពន្ធអញ" នឹកតែក្នុងចិត្ត ហើយពិតពុទ្ធដីកាលោកថា "ទេខ្ញុំព្រះ ករុណាមិនអន់ចិត្តទេ"។ លោកយកតម្រាមកមើលហើយទាយថា "ញោមគ្មានលាក់អ្វីទេ"។ អ្នកនោះលាលោកត្រឡប់មកវិញ ហើយនឹកថា "លោកនេះចាប់យាមមិនធុតទេ អញគិត ស្មានក្រែងលោកទាយត្រូវនឹងប្រគេនសម្លលោកឆាន់ ឥឡូវនេះលោកទាយមិនត្រូវដូច្នោះ អញស៊ីតែពីរនាក់ប្រពន្ធអញ" គិតដូច្នោះហើយដើរមកដល់ផ្ទះបង្គាប់ប្រពន្ធឲ្យដណ្តាំបាយ។

ឯទន្សាយ និងត្រីវស្សានគិតថា "បងត្រីធ្វើជាងាប់ផ្ទះពោះបើគេមកចាប់បងឯងទៅកាប់ ស្នូស៊ី ហើយគេដាក់បងឯងទៅប្របទឹក បងឯងលោតចុះទៅក្នុងទឹក បងឯងធ្វើជាហែលដៃ លាបន្តិចៗ បើគេលោតទៅចាប់បងឯងៗ ស្ទុះហែលទៅបន្តិចធ្វើជាផ្ទះពោះទៀត ឲ្យគេមក យកអង្រ្កតដែលគេគ្របខ្ញុំទៅរត់ចាប់បងឯង ឃើញគេយកអង្រ្កតទៅបងឯងស្ទុះហែលឲ្យ បាត់ទៅ។ ឯជនទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធលុះប្រពន្ធដណ្តាំបាយឆ្អិនហើយ ប្តីយកត្រីទៅស្រកការ នៅមាត់ត្រពាំងនៅមុខផ្ទះ។ ត្រីធ្វើជាងាប់ផ្ទះពោះរឹងស្លូកមិនកម្រើកខ្លួនសោះ បុរសនោះគិត ស្មានថាងាប់ ចាប់យកត្រីទៅប្របមាត់ព្រាំងជិតមាត់ទឹក ត្រីក៏ស្ទុះផ្ទោតលោតចុះទៅក្នុងទឹក ធ្វើតាមពាក្យទន្សាយផ្តាំសព្វគ្រប់។ ឯបុរសនោះឃើញត្រីលោតចូលទឹកហែលដៃលា ដូច្នោះ ក៏លោតទៅចាប់។ ត្រីស្ទុះទៅទៀតហើយធ្វើជាផ្ទះពោះដៃលា ដូច្នោះពីរបីដង អ្នកនោះចាប់ មិនបាន ស្រែកហៅទៅប្រពន្ធឲ្យយកអង្រ្កតទៅជាប្រញាប់។ ប្រពន្ធមិនបានជាគិតដល់ ទន្សាយ ក៏លោតកញ្ជក់យកអង្រ្កតទៅឲ្យប្តី រុតត្រីត្រពាំងទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធទទឹកសំពត់អាវ អស់។ ត្រីឃើញអង្រ្កតក៏ស្ទុះហែលទៅក្នុងទឹកជ្រៅបាត់ទៅ។ បុរសប្តីប្រពន្ធខឹងណាស់ខំរុតរក ត្រី ពុំឃើញសោះរងាណាស់ទ្រាំមិនបាន ពីព្រោះរដូវខ្យល់ពីជើង ហើយពីព្រឹកព្រហាមផង ញ័រទាំងដៃជើងរណ្តាំទាំងធ្មេញ។ ទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធរត់ឡើងមកអាំងភ្លើងជើងក្រានដែលដ ណ្តាំបាយនោះ អង្គុយច្រហោងទាំងពីរនាក់ទល់មុខគ្នាក៏នឹកឃើញទំនាយដែលលោកសង្ឃរា

ជចាប់យាមថា គ្មានលោកអ្វីទេ...ត្រូវតាមលោកចាប់យាមឲ្យនោះឯង។ អ្នកនោះក៏ជឿលោក ត្រូវនោះថា ចាប់យាមតុតពូកែមែន។

(ចប់ដោយបរិច្ចាគ)

អរិយធម៌ខ្មែរ
KHMER CIVILIZATION